

Postanowienie z dnia 4 sierpnia 2006 r.

III SW 12/06

Komitet wyborczy kandydata na Prezydenta RP nie może przyjąć środków finansowych od polskiej spółki akcyjnej, w której podmiot zagraniczny posiada większościowy pakiet akcji (art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, jednolity tekst: Dz.U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544 ze zm.). W odniesieniu do spółki akcyjnej jako spółki kapitałowej prawa handlowego "udział podmiotu zagranicznego", o jakim stanowi art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy o wyborze Prezydenta RP, dotyczy przede wszystkim udziału kapitałowego.

Przewodniczący SSN Teresa Flemming-Kulesza, Sędziowie SN: Krystyna Bednarczyk, Katarzyna Gonera (sprawozdawca), Beata Gudowska, Jerzy Kuźniar, Maria Tyszczel, Andrzej Wróbel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 4 sierpnia 2006 r. sprawy ze skargi Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Zbigniewa Religi na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 5 czerwca 2006 r., w przedmiocie odrzucenia sprawozdania finansowego.

o d d a l i ł skargę.

U z a s a d n i e

Uchwałą z 5 czerwca 2006 r. Państwowa Komisja Wyborcza - na podstawie art. 87h ust. 1 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (jednolity tekst: Dz.U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544 ze zm., zwanej dalej ustawą) - odrzuciła sprawozdanie wyborcze Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Zbigniewa Religi o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych tego Komitetu, związanych z udziałem w wyborach na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na 9 października 2005 r., z powodu naruszenia art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy.

Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Zbigniewa Religi przedłożył Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie wyborcze z zachowaniem terminu określonego w art. 87g ust. 1 ustawy. Do sprawozdania dołączono opinię biegłego rewidenta, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą. Sprawozdanie wyborcze zostało sporządzone według wzoru określonego w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 lipca 2000 r. w sprawie określenia wzoru sprawozdania wyborczego, szczegółowego zakresu zawartych w nim informacji oraz wykazu rodzajów dokumentów załączonych do sprawozdania (Dz.U. Nr 65, poz. 764). Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 87h ust. 5 ustawy, nie zgłosił Państwowej Komisji Wyborczej zastrzeżeń do sprawozdania wyborczego.

W wyniku badania sprawozdania wyborczego, załączonych dokumentów oraz opinii biegłego rewidenta Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, że Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Zbigniewa Religi uzyskał przychody w kwocie 1.179.929 zł, na którą składają się: kwota 85.000 zł wpłacona przez osobę prawną - B. SA, kwota 118.983 zł z wpłat osób fizycznych, kwota 975.930 zł pozyskana ze sprzedaży cegiełek i kwota 16 zł z innych źródeł. Środki te zostały wpłacone, stosownie do art. 85 ust. 7 ustawy, w formie bezgotówkowej i zgromadzone na subkontach rachunku bankowego Komitetu, zgodnie z art. 85 ust. 4 ustawy.

Odrzucając sprawozdanie wyborcze Komitetu Państwowa Komisja Wyborcza uznała, że z dokumentów załączonych do sprawozdania oraz wyjaśnień uzyskanych od zarządu spółki B. SA wynika, iż wpłata kwoty 85.000 zł dokonana została z naruszeniem art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy (według którego komitet wyborczy nie może przyjmować środków finansowych od osób prawnych z udziałem podmiotów zagranicznych), albowiem 52,43 % akcji spółki B. SA należy do D.G. Paryż, tj. podmiotu zagranicznego. Środki finansowe przyjęte z naruszeniem art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy zostały przez Komitet wydatkowane w całości, co - w ocenie Państwowej Komisji Wyborczej - potwierdza fakt, że na dzień sporządzenia sprawozdania Komitet wykazał nieuregulowane zobowiązania w kwocie 192.338,10 zł.

Naruszenie art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy stanowiło przesłankę odrzucenia sprawozdania Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Zbigniewa Religi na podstawie art. 87h ust. 1 ustawy.

Państwowa Komisja Wyborcza zwróciła uwagę, że zgodnie z art. 87f ust. 1 ustawy, równowartość środków finansowych w kwocie 85.000 zł, przyjętych przez

Komitet z naruszeniem art. 86 ustawy i wydatkowanych na pokrycie kosztów kampanii wyborczej, podlega przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Wydatki Komitetu wyniosły 1.372.267,10 zł i nie przekroczyły limitu, o którym mowa w § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 sierpnia 2005 r. w sprawie podwyższenia kwoty wydatków komitetu wyborczego w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 160, poz. 1346). Zostały dokonane, stosownie do treści art. 84a ust. 3 ustawy, na cele związane z wyborami.

Skargę na powyższą uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej wniósł Pełnomocnik Finansowy Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Zbigniewa Religi. Skarżący podniósł, iż przepis art. 85 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej stanowi, że komitet wyborczy nie może przyjmować środków finansowych pochodzących od osób prawnych z udziałem podmiotów zagranicznych - z wyłączeniem spółek publicznych. Literalne brzmienie przepisu zdaje się wskazywać, że każdy podmiot z jakimkolwiek udziałem podmiotów zagranicznych nie może finansować komitetu wyborczego. Tymczasem, według wnoszącego skargę, aby właściwie odczytać treść powołanego przepisu należy zastosować wykładnię systemową i historyczną. Skarżący zwrócił uwagę, że analizowany przepis został wprowadzony do ustawy o wyborze Prezydenta ustawą nowelizującą z dnia 28 kwietnia 2000 r. (Dz.U. Nr 43, poz. 488); zmiana ta weszła w życie 9 czerwca 2000 r. Ustawodawca użył w nim pojęcia „osoba prawna z udziałem podmiotu zagranicznego”. Z uwagi na brak definicji tego pojęcia w ustawie o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, jego znaczenia należy poszukiwać w innych aktach prawnych. W dniu wejścia w życie nowelizacji obowiązywała jeszcze ustawa z dnia 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym (jednolity tekst: Dz.U. z 1997 r. Nr 26, poz. 143 ze zm.), która była w tym czasie jedynym aktem prawnym definiującym pojęcie „osoby z udziałem zagranicznym” lub „podmiotu zagranicznego”. Obowiązujący wówczas Kodeks handlowy nie definiował tego pojęcia. Ustawa o spółkach z udziałem zagranicznym regulowała warunki uczestniczenia przez podmioty zagraniczne w dochodach z prowadzenia przedsiębiorstw na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przepis art. 3 tej ustawy stanowił, że podmiotami zagranicznymi w rozumieniu ustawy, z zastrzeżeniem art. 7, są: 1) osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania za granicą, 2) osoby prawne z siedzibą za granicą, 3) nieposiadające osobowości prawnej spółki osób wymienionych w pkt 1 i 2, utworzone zgodnie z ustawodawstwem państw obcych. Z kolei art. 7

ust. 1 ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym stanowił, że za podmiot zagraniczny uważa się także osobę prawną z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zależną od podmiotów zagranicznych. Definicję zależności omawiana ustawa wprowadzała w art. 7 ust. 2, według którego za zależną uznawano osobę prawną, gdy podmiot zagraniczny: 1) posiadał bezpośrednio lub pośrednio większość głosów w zgromadzeniu wspólników (akcjonariuszy), także na podstawie porozumień z innymi wspólnikami (akcjonariuszami), lub 2) był uprawniony do powoływania albo odwoływania większości członków organów zarządzających tej osoby prawnej. Ponadto za zależną uważano także osobę prawną, gdy więcej niż połowa członków zarządu tej osoby była jednocześnie członkami zarządu albo osobami pełniącymi funkcje kierownicze podmiotu zagranicznego lub innego podmiotu, pozostającego z podmiotem zagranicznym w stosunku zależności (art. 7 ust. 3 ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym).

Zdaniem wnoszącego skargę, z przedstawionych wyżej regulacji prawnych wynika *a contrario*, że spółki, które nie były zależne od podmiotów zagranicznych w rozumieniu powołanych przepisów, nie były objęte reżimem ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym, a więc nie mogły być uznane za podmioty z udziałem zagranicznym. Tylko takie rozumienie przepisu definiującego podmiot zagraniczny jest, w ocenie skarżącego, właściwe ponieważ w innym przypadku nie tworzonoby tak szczególnej regulacji.

W konsekwencji skarżący wyraził pogląd, że pojęcie „osoba prawna z udziałem podmiotów zagranicznych” użyte w art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy, oznacza - w kontekście systemowym, w zestawieniu z obowiązującą wówczas regulacją ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym - podmioty zależne od podmiotów zagranicznych w rozumieniu ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym. Zdaniem skarżącego, powyższą ocenę zdaje się potwierdzać sam ustawodawca. W art. 86 ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy, wprowadzonym także nowelizacją z 28 kwietnia 2000 r., wskazano wprost, że komitet nie może otrzymywać środków finansowych od osób fizycznych niemających miejsca zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem obywateli polskich zamieszkałych za granicą, oraz od osób prawnych niemających siedziby na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. W ustawie wymieniono więc wprost podmioty, które zdefiniowano jako „podmiot zagraniczny” w art. 3 ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym. Okoliczność ta potwierdza, zdaniem skarżącego, że w art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej musi chodzić

o podmiot zdefiniowany w art. 7 ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym; w innym przypadku doszłoby do niepotrzebnego powtórzenia normy prawnej, czyli tzw. *superfluum*.

Ustawa o spółkach z udziałem zagranicznym została uchylona, co nastąpiło 1 kwietnia 2002 r. Natomiast ustawa o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w przedmiotowym zakresie pozostała niezmienną. Skarżący stwierdził, że brak jest w obecnym stanie prawnym zastępczej definicji pojęcia „osoby prawnej z udziałem zagranicznym”. Jego zdaniem, pojęcie wciąż istniejące w art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy o wyborze Prezydenta jest przestarzałe i nieadekwatne do pojęć obowiązującego prawa. Jednakże nawet gdyby przyjąć, że w stanie braku legalnej definicji „osoby prawnej z udziałem zagranicznym” - z uwagi na derogację ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym - przepis art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zachowuje swoją moc prawną, należałoby, zdaniem skarżącego, stwierdzić, że jego *ratio legis* nie powinna być inna od obowiązującej wcześniej, w czasie jego wprowadzenia do systemu polskiego prawa. W tym stanie rzeczy, jego zakres odnosić powinien się co najwyżej do podmiotów zależnych. Skarżący podkreślił, że w omawianym zakresie istnieje w polskim prawie luka prawna. Zakładając jednak racjonalność działania ustawodawcy należy przyjąć, że intencja towarzysząca wprowadzeniu ograniczenia zawartego w art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy pozostaje aktualna.

Zdaniem skarżącego, w ustalonym stanie faktycznym nie mogło dojść do naruszenia przez Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Zbigniewa Religi art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy. Spółka B. SA jest podmiotem polskim, którego nie można uznać za zależny wobec jego większościowego akcjonariusza D.G. Paris, zarówno według nieobowiązujących już przepisów ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym, jak i nowej definicji zawartej w Kodeksie spółek handlowych. Co prawda, 52,43 % akcji B. SA należy do spółki prawa francuskiego D.G. Paris, jednakże spółce tej, mimo posiadania większościowego pakietu akcji, przysługuje jedynie 18 % głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy. Ponadto spółka francuska nie ma prawa do powoływania członków zarządu polskiej spółki ani też jej członkowie zarządu nie są członkami zarządu polskiej spółki. Wobec tego, B. SA nie może być, według skarżącego, uznana za spółkę zależną od D.G. Paris i w konsekwencji za „osobę prawną z udziałem podmiotów zagranicznych” w rozumieniu przepisu art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy.

W odpowiedzi na skargę Państwowa Komisja Wyborcza podtrzymała swoje stanowisko zawarte w zaskarżonej uchwale z 5 czerwca 2006 r. oraz wyjaśniła, że podstawę prawną odrzucenia sprawozdania wyborczego Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Zbigniewa Religi stanowił art. 87h ust. 1 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z naruszeniem art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy.

Państwowa Komisja Wyborcza zwróciła uwagę, że z informacji przesłanych przez B. SA wynika, iż w Spółce tej 52,43% udziałów posiada spółka francuska DG. Paris, 44,14% Rodzina K. i 3,17% Rodzina J., a zatem bezsprzecznie udziałowcem spółki B. SA jest podmiot zagraniczny, tj. D.G. Paris. Świadczy o tym również „oświadczenie dla potrzeb Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta RP Zbigniewa Religi”, złożone przez prezesa zarządu B. SA. Z oświadczenia tego wykreślony został punkt, w którym stwierdzano, że spółka nie posiada udziałów podmiotów zagranicznych - zastąpiono go stwierdzeniem: „nie jesteśmy podmiotem zagranicznym”, które pośrednio potwierdza, że w B. SA posiadają udziały (akcje) podmioty zagraniczne.

Państwowa Komisja Wyborcza podniosła, że obowiązująca ustawa z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w art. 86 ust. 2 jednoznacznie i enumeratywnie wymienia podmioty, od których komitet nie może przyjmować środków finansowych. Są to: 1) osoby fizyczne niemające miejsca zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem obywateli polskich zamieszkałych za granicą, 2) cudzoziemcy mający miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, 3) osoby prawne niemające siedziby na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, 4) inne podmioty niemające siedziby na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, posiadające zdolność zaciągania zobowiązań i nabywania praw we własnym imieniu, 5) osoby prawne z udziałem podmiotów zagranicznych - z wyłączeniem spółek publicznych, 6) obce przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne, misje specjalne i organizacje międzynarodowe oraz inne obce przedstawicielstwa korzystające z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych i konsularnych na mocy umów, ustaw lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych. W art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy jednoznacznie wskazano, że niedopuszczalne jest przyjmowanie przez komitet wyborczy środków finansowych od osób prawnych z udziałem podmiotów zagranicznych. Tymczasem, z oświadczenia prezesa zarządu i informacji Spółki Akcyjnej B. bezsprzecznie wynika, że posiada w niej udziały podmiot

zagraniczny, jakim jest D.G. Paryż, a zatem B. SA jest osobą prawną z udziałem podmiotu zagranicznego, od którego Komitet nie mógł przyjąć środków finansowych. Zdaniem Państwowej Komisji Wyborczej, bez znaczenia pozostaje wielkość pakietu udziałów posiadanego przez podmiot zagraniczny, procent głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy czy wreszcie prawo do powoływania członków zarządu spółki.

Argumenty skarżącego, że B. SA nie jest „osobą prawną z udziałem podmiotów zagranicznych”, Państwowa Komisja Wyborcza uznała za nietrafne. Powołane w skardze przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem podmiotu zagranicznego nie definiują takich osób prawnych, lecz „podmioty zagraniczne”, rozciągając działania niektórych przepisów ustawy także na podmioty zależne od podmiotów zagranicznych. Pojęcie „podmiotu zależnego” występuje w art. 86 ust. 1 pkt 6 ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, co wyraźnie wskazuje na różnicę między tym pojęciem a pojęciem podmiotu z udziałem innego podmiotu (art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy). Wymienione w art. 86 ust. 2 ustawy podmioty nie są ze sobą w żaden sposób powiązane ani zależne od siebie, a także nie definiują się wzajemnie. Przyjęcie przez komitet środków finansowych od któregośkolwiek z nich stanowi naruszenie zasad finansowania udziału komitetu w wyborach i na podstawie art. 87h ust. 1 ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej powoduje odrzucenie sprawozdania.

W związku z powyższym Państwowa Komisja Wyborcza wniosła o oddalenie skargi Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Zbigniewa Religi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie zawiera argumentów prawnych, które mogłyby podważyć zasadność stanowiska Państwowej Komisji Wyborczej. Państwowa Komisja Wyborcza, stwierdzając naruszenie przez Komitet Wyborczy przepisów ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dotyczących finansowania kampanii wyborczej, na podstawie art. 87h ust. 1 ustawy odrzuciła sprawozdanie. Przyczyną odrzucenia sprawozdania było naruszenie art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy, który przewiduje, że komitet wyborczy nie może przyjmować środków finansowych pochodzących od osób prawnych z udziałem podmiotów zagranicznych - z wyłączeniem spółek publicznych.

W rozpoznawanej sprawie ustalono (i nie jest to ustalenie kwestionowane w skardze), że Komitet Wyborczy przyjął środki finansowe od B. SA - spółki prawa handlowego, utworzonej według prawa polskiego, w której jednak znaczący, większościowy pakiet akcji (52,43 %) należy do podmiotu zagranicznego, a mianowicie do D.G. Paris, przy czym spółka B. S.A. nie ma statusu spółki publicznej.

Ustawa o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej nie zawiera definicji pojęcia „osoba prawna z udziałem podmiotu zagranicznego (podmiotów zagranicznych)”. Definicji tego pojęcia próżno szukać także w innych obowiązujących ustawach, co prowadzi do konieczności dokonania jego sądowej wykładni. Wykładnia językowa art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej - oparta na dosłownym brzmieniu tego przepisu - przemawia za słusznością stanowiska Państwowej Komisji Wyborczej. Posiadanie większościowego pakietu akcji w polskiej spółce akcyjnej (będącej niewątpliwie osobą prawną) przez podmiot zagraniczny (spółkę prawa francuskiego) mogło zostać potraktowane przez Państwową Komisję Wyborczą jako sytuacja odpowiadająca pojęciu „osoby prawnej z udziałem podmiotu zagranicznego” (ściślej: udziałowi podmiotu zagranicznego w polskiej osobie prawnej). Trudno byłoby bowiem - w odniesieniu do spółki akcyjnej jako spółki kapitałowej według prawa handlowego - traktować „udział”, o jakim stanowi art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy, w innych kategoriach niż udział kapitałowy. Skarżący sugeruje w skardze zastosowanie także innych - poza wykładnią językową - rodzajów wykładni w celu zweryfikowania prawidłowości rozumienia przedmiotowego wyrażenia ustawowego. Sugerowana przez skarżącego wykładnia systemowa nie prowadzi do rezultatów odmiennych od przyjętych przez Państwową Komisję Wyborczą, skoro w obowiązującym stanie prawnym (w całym systemie prawa) brak jest legalnej definicji pojęcia „osoba prawna z udziałem podmiotu zagranicznego” albo chociaż pojęcia zbliżonego do niego. Zdaniem skarżącego, jego zakres treściowy powinien być odnoszony co najwyżej do podmiotów zależnych od podmiotów zagranicznych w takim znaczeniu, jakie pojęciu zależności od podmiotu zagranicznego nadawał niegdyś art. 7 nieobowiązującej już ustawy z dnia 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym. W związku z tym należy zwrócić uwagę, że ustawa o spółkach z udziałem zagranicznym nie definiowała pojęcia „osób prawnych z udziałem podmiotów zagranicznych”, lecz określała, co należy rozumieć pod pojęciem „podmiot zagraniczny”, obejmując nim także niektóre polskie osoby prawne zależne - w rozumieniu tej ustawy - od podmiotów zagranicznych. Ponadto, pojęcie „podmiotu zależnego”

(tym razem w rozumieniu przepisów prawa o publicznym obrocie papierami wartościowymi) pojawia się w art. 86 ust. 1 pkt 6 ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, co prowadzi do wniosku, że gdyby ustawodawcy chodziło o zaznaczenie, iż pojęcie „osoby prawnej z udziałem podmiotu zagranicznego” użyte w art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy odnosi się jedynie do osób prawnych zależnych od podmiotów zagranicznych, z pewnością użyłby tego właśnie określenia.

Z kolei wykładnia historyczna dostarcza argumentów zarówno przedstawionych przez skarżącego (przyczoonych na wstępie przy relacjonowaniu treści skargi), jak i argumentów przeciwnych jego twierdzeniu, że pojęcie „osoby prawnej z udziałem podmiotów zagranicznych” powinno być rozumiane z uwzględnieniem wniosków wpływających z treści art. 7 ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym. Według pierwotnego brzmienia art. 86 pkt 5 ustawy, na cele kampanii wyborczej nie mogły być przekazywane środki finansowe pochodzące ze źródeł zagranicznych. Nowelizacja art. 86 ustawy, wprowadzona ustawą z dnia 28 kwietnia 2000 r. o zmianie ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 43, poz. 488), przyniosła sprecyzowanie przepisu, poprzednio bardziej ogólnego, przewidującego generalny zakaz finansowania kampanii wyborczej ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych. Po tej nowelizacji ogólny zakaz finansowania kampanii wyborczej ze źródeł zagranicznych (art. 86 pkt 5 przed nowelizacją) został rozbudowany (art. 86 ust. 2 po nowelizacji), a wśród źródeł finansowania, z których komitety wyborcze kandydatów na Prezydenta RP nie mogą przyjmować pieniędzy (ani wartości niepieniężnych - art. 86 ust. 3 ustawy), znalazły się także osoby prawne z udziałem podmiotów zagranicznych, bez bliższego określenia, że chodzi o podmioty polskie zależne od podmiotów zagranicznych.

Skoro zmiana stanu prawnego - uchylenie ustawy z dnia 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym (por. art. 99 pkt 3 w związku z art. 100 ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej, Dz.U. Nr 101, poz. 1178), co nastąpiło z dniem 1 stycznia 2001 r. (a nie z dniem 1 kwietnia 2002 r., jak twierdzi skarżący w skardze) - nie spowodowała zmiany treści art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy, to należy założyć, że ustawodawca nie dostrzegwał ewentualnej (sugerowanej przez skarżącego) zależności między art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i art. 7 ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym. Brak zmiany treści art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy po 1 stycznia 2001 r., czyli po uchyleniu ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym - pomimo kilkakrotnych nowelizacji

ustawy od tego czasu - wskazuje raczej na zamiar ustawodawcy utrzymania brzmienia tego przepisu w niezmienionej postaci i to już w nowym kontekście normatywnym, wynikającym z uchylecia ustawy o spółkach z udziałem zagranicznym.

Istotne znaczenie - przy ustalaniu znaczenia wykładni pojęcia użytego w art. 86 ust. 2 pkt 5 ustawy - ma także wykładnia celowościowa. W przepisie tym chodzi o ograniczenie wpływu - choćby pośredniego - podmiotów zagranicznych na sposób prowadzenia kampanii wyborczej dotyczącej obsadzenia najważniejszego urzędu w Państwie.

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że uchwała Państwowej Komisji Wyborczej nie narusza art. 86 ust. 2 pkt 5 w związku z art. 87h ust. 1 ustawy, co prowadzi do oddalenia skargi jako pozbawionej podstaw.

=====